

in een partij Kozul-Popovic (Novi Sad 1992) volgde
15.. Pxc5 16.Lxc5 dxc5 17.Lc4(zwart krijgt last met de diagonaal a2-g8) Kh8
18.a6! bxa6 19.Pd3 Lf8 20.Pa4 en wit won al zwarts pionnen terug en daarna
de partij.

Voorlopig is zwart in deze variant dus weer aan zet. Kijken wat Kasparov
hier gaat spelen. Tegen Shirov (Manilla 1992) speelde hij 9...Pe8!?
Misschien een teken dat hij nog niets gevonden had?

Terug naar onze partij
13..h5

Een mindere zet dus. Dit wordt het snelst duidelijk als je naar de boven-
genoemde variant van Nunn kijkt. Hierin krijgt zwart met 18..Ph5 goed spel.
Met h5 beperkt zwart dus zijn eigen mogelijkheden en verliest hij (soms)
een tempo. Je moet pas h5 doen als je geen andere zetten meer kunt verzin-
nen.

14.Pb5 Pf6

Na 14..a6 15.Pa7 raakt zwart zijn witte loper kwijt. Daarna kan hij
eigenlijk niet meer winnen omdat wit de zwarte pionnenstorm dan altijd op
kan vangen: Hij kan ..g3 namelijk altijd opvangen met h3 omdat zwart dan
zijn loper er niet meer op kan offeren.

15.Pxa7 Txa7?!

beter is 15..Ld7 16.Pb5 g4 (Kortsjnoj-Hellers) ook dan staat wit beter.
Txa7 is al eerder gespeeld; Federau-Heim, Bundesliga 1987.

Ook daar verloor zwart kansloos.

Het is duidelijk dat hij te veel geofferd heeft en dat zijn aanval te laat
komt.

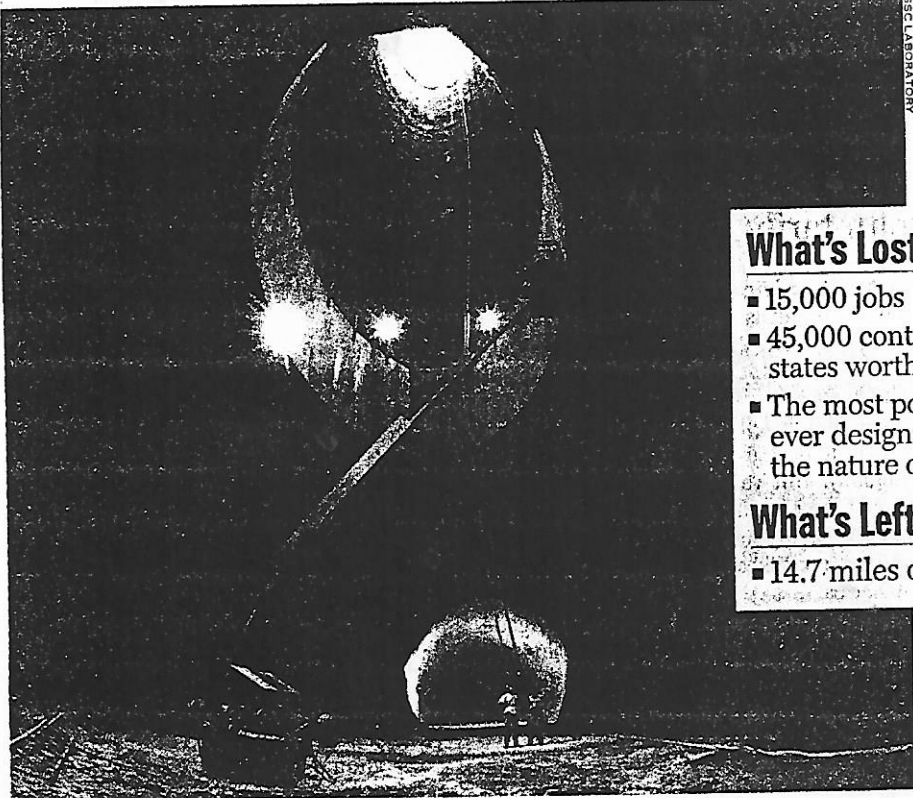
16.Lxa7 g4 17.Lf2 Pg6 18.Tc1 Lh6 19.Tc3 Kh7 20.c5

en de rest is niet meer zo interessant, zwart ging kapot op de damevleugel.

Ik ben benieuwd wat de zwartspelers in deze variant gaan spelen. Heeft
zwart een nuttigere wachtzet op zet 14, kan hij op zet dertien een ander
plan volgen of moet misschien heel de variant in de ijskast?

Kasparov zal het binnenkort wel laten zien, of Taco?

SSC LABORATORY

PASSAGE TO NOWHERE: The canceled collider is just a Texas-size gopher home

theless, the project's super price tag—originally estimated at \$5 billion but up to \$11 billion at last count—was a perpetual and powerful counterargument. Specialists in other fields of science, and even different

areas of physics, resented such largesse being heaped on a relatively small number of researchers at a time of national belt tightening.

It's tempting to call the ssc's demise the end of big science, but it would be more accurate to describe it as the end of big, bloated, bungled science. The original budget turned out to have omitted several crucial items that sur-

facted only after Congress approved the project. The superconducting magnets had to be designed a second time after the first try failed. And in June, U.S. Energy Department investigators reported that employees were living it up at ssc's Dallas headquarters, freely spending American taxpayers' money on liquor, lavish parties and office décor (\$56,000 went for potted plants). Energy Secretary Hazel O'Leary fired the University Research Association, the nonprofit consortium running the project, for failure to track costs and schedules.

As early as 1992, the House voted 232 to 181 to kill the ssc, but it was a Senate-House conference committee that House vote

What's Lost?

- 15,000 jobs
- 45,000 contracts in 48 states worth \$850 million
- The most powerful tool ever designed to study the nature of matter

What's Left?

- 14.7 miles of tunnel

■ SCIENCE

The \$2 Billion Hole

Why the U.S. Congress finally pulled the plug on the world's most expensive physics experiment

By MICHAEL D. LEMONICK

JEFFREY GROSSHOLZ HAS PULLED UP stakes 36 times during his career, but in 1989 he came to Waxahachie, Texas, to stay. While the 50-year-old structural engineer had helped build plenty of shopping malls and bridges in his time, they seemed like nothing when he first heard of the superconducting supercollider (ssc). Recalls Grossholz: "This is it! It was something we could have been proud of, something we could have passed on to our kids."

Now Grossholz has a different perspective. He says he has seen thousands of other workers in the ssc laboratory. With \$2 billion in federal money, the completely sophisticated accelerator was the most secret project in the country. Last week by a vote of 232 to 181, the House of Representatives canceled the project. Ohio Democrat Eric Fingerhut: "This was a project that we couldn't afford. We need to take every opportunity to reduce our deficit."

The ssc's supporters were appalled.

"It's disheartening that a large number of fairly intelligent people could do such a dumb thing," lamented Nobel-prize-winning physicist Leon Lederman. "My frustration is understandable. In the 1930s, physicists have been trying to smash atoms together to see what the debris would be. We discovered the neutron, the proton, the electron, and the neutrino. We discovered a near

**ALARM !
DE VRAAG OM IS: DE IS DIT GAT DIEP
GENOEG QUIST OVER HET KONINGS-
JOHAN TE BEVATTEN !!**

particle, the quark. We were going to accelerate protons to nearly the speed of light, then crash them together with unprecedented power.

Pleading for the ssc before Congress, researchers like Lederman used the Ultimate Quest argument; others spoke of retaining America's leadership in science and technology, or of the jobs ssc would generate, or of practical spin-offs, including improvements in superconducting materials and computer software. None-

of these arguments raised questions about whether the U.S. will ever again tackle a scientific enterprise. Probably not without help, says Erich Bloch, former head of the National Science Foundation: "There's no single country, including ours, that can afford such a big project." In the future, U.S. scientists will have to rely more on international partnerships. A model is the Switzerland-based CERN laboratory, a consortium financed by 18 countries that is building its own giant accelerator. The large hadron collider will be only 40% as powerful as the ssc, but has a good chance of doing comparable science. That won't be much consolation, though, to the people who converged on Waxahachie expecting to take part in the grandest experiment of all time.

—Reported by
Carlton Stowers/Waxahachie and Dick Thompson/
Washington

SCHAAKGESCHIEDENIS

Verplettering

Een van de leuke gevolgen van de verplettering van Short in de eerste helft van de match in Londen was, naast enkele interessante partijen onder het motto 'hoe kraak ik mijn tegenstander', de vergelijkingen met de resultaten van eerdere uitdagers. In diverse schaakrubrieken werd driftig gespeurd naar voorbeelden uit het verleden van uitdagers van de wereldkampioen die geen partij hadden weten te winnen.

Voor sommigen zal het misschien een verassing zijn geweest om daarbij de naam van Emanuel Lasker tegen te komen; voor mij niet, ik ken namelijk mijn klassieken.

Uit die klassieken en schaakrubrieken blijkt dat Lasker bepaald niet zachtzinnig omsprong met gewone stervelingen die de illusie hadden hem te kunnen verslaan.

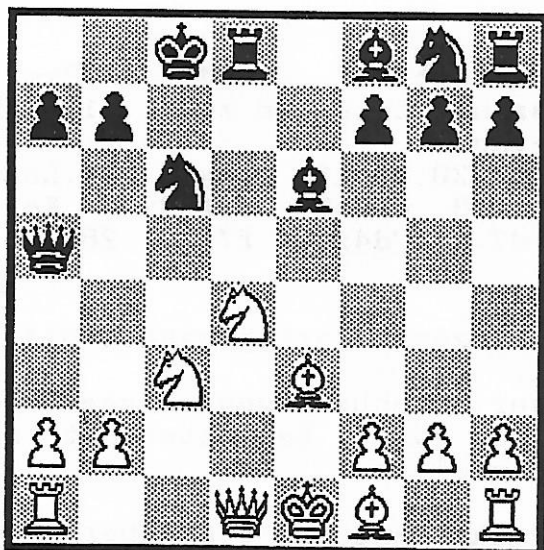
In 1907 won Lasker met $11\frac{1}{2} - 3\frac{1}{2}$ van de Amerikaan Marshall, die later uit pure frustratie een gambietje heeft uitgevonden.

Nog erger verging het 3 jaar later de Pool David Janowski na elf partijen had Lasker de benodigde acht winstpunten op zak: $9\frac{1}{2} - 1\frac{1}{2}$!

Zelfs gewonnen stellingen kon Janowski niet aan, men zie de vijfde matchpartij:

E Lasker - D Janowski 1907

1.d2-d4 d7-d5 2.c2-c4 e7-e6 3.Pb1-c3 c7-c5 4.c4xd5 e6xd5
5.Pg1-f3 Lc8-e6 6.e2-e4 d5xe4 7.Pc3xe4 Pb8-c6 8.Lc1-e3
c5xd4 9.Pf3xd4 Dd8-a5 10.Pe4-c3 0-0-0

Na 10 zetten in een Damegambiet staat zwart gewonnen. De weelde blijkt niet aan Janowski besteed.

11.a2-a3 Pg8-h6 12.b2-b4 Da5-e5 13.Pc3-b5 Ph6-f5 14.Ta1-c1 Pf5xe3 15.f2xe3

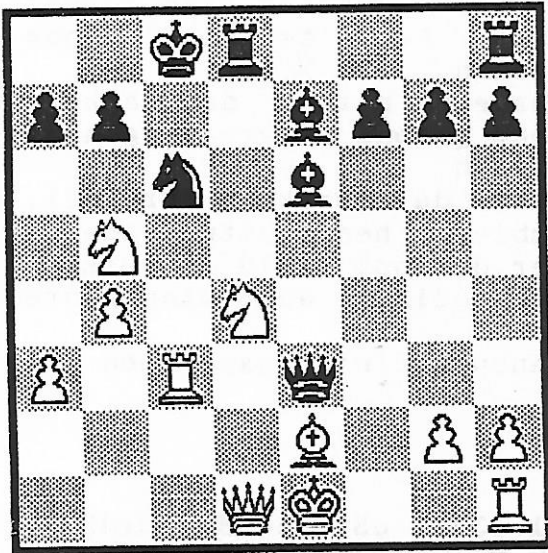
Lasker vermijdt het verleidelijke maar onjuiste 15.Pxa7+.

Reinfeld geeft de volgende variant: 15... Kc7 16.Pdb5+,Kb6

17.Txc6+,bxc6 18.Dxd8+,Kb7 19.Pxc6,Lxb4+ 20.axb4,Pxg2++

21.Kd2,Txd8+ en zwart wint.

15... De5xe3 16.Lf1-e2 Lf8-e7 17.Tc1-c3 Le7-h4

Stelling na: 17. Tc1-c3

Tarrasch geeft hier de volgende variant: 17...Dxc3+ 18.Pxc3,Pxd4 19.Dc1 en nu kan zwart kiezen. Sterk is zowel 19...Pb3 20.Dc2,Td2 als 19...Pxe2 20.Pxe2+,Kb8

18.g2-g3 De3-e4 ? 19.O-O Lh4-f6 20.Tf1xf6 g7xf6 21.Le2-f3 De4-e5 22.Pb5xa7 Kc8-c7 23.Pa7xc6 b7xc6 24.Tc3xc6 Kc7-b8 25.Tc6-b6 Kb8-c8 26.Dd1-c1 Kc8-d7 27.Pd4xe6 f7xe6 28.Tb6-b7 Kd7-e8 29.Lf3-c6

En verbrijzeld gaf Janowski op. De zesde partij maakte hij nog remise, daarna werd hij afgemaakt.

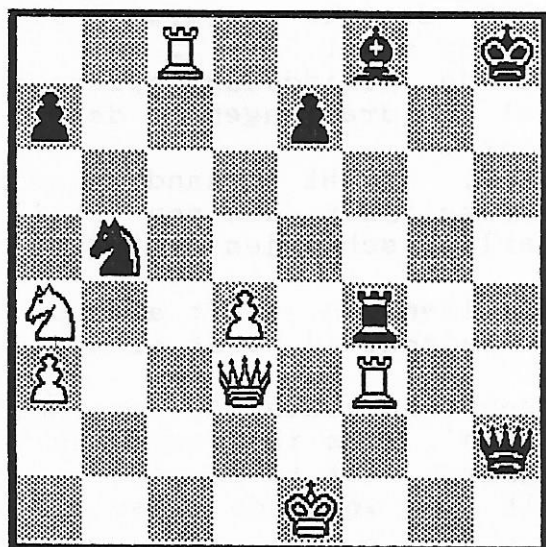
Zoals Marco indertijd in de Wiener Schachzeitung schreef: 'De ene dag won wit, de andere dag won zwart. Een match met meer afwisseling kan men zich niet voorstellen.'

(Gejat van Gert Ligterink in de Volkskrant van 9 oktober)

Pas echt op de proef gesteld werd Lasker in zijn match met Schlechter in 1910. Die match ging over slechts 10 partijen en begon met 4 hard bevochten remises, waarna Lasker in de vijfde partij (!) een gewonnen stelling verprutste en verloor. Weer volgden 4 remises, het lukte Lasker niet om de verdediging van Schlechter te slechten. Gevolg was dus dat Lasker de tiende partij moest winnen om wereldkampioen te blijven.

E Lasker - C Schlechter Berlin 1910

1.d2-d4 d7-d5 2.c2-c4 c7-c6 3.Pg1-f3 Pg8-f6 4.e2-e3 g7-g6
5.Pb1-c3 Lf8-g7 6.Lf1-d3 O-O 7.Dd1-c2 Pb8-a6 8.a2-a3 d5xc4
9.Ld3xc4 b7-b5 10.Lc4-d3 b5-b4 11.Pc3-a4 b4xa3 12.b2xa3
Lc8-b7 13.Ta1-b1 Dd8-c7 14.Pf3-e5 Pf6-h5 15.g2-g4
Neemt (bewust) grote risico's.
15... Lg7xe5 16.g4xh5 Le5-g7 17.h5xg6 h7xg6 18.Dc2-c4
Dreigt 19.Txb7 en 19.Lxg6 !
18... Lb7-c8 !
19.Th1-g1 Dc7-a5 20.Lc1-d2 Da5-d5 21.Tb1-c1 Lc8-b7 22.Dc4-c2
Dd5-h5 23.Ld3xg6 Dh5xh2 ! 24.Tg1-f1 f7xg6 25.Dc2-b3 Tf8-f7
26.Db3xb7 Ta8-f8 !
Diepzinnig gespeeld, op 27.Dxa6 volgt nu 27...Txf2 28.Txf2,
Txf2 en wit gaat mat.
27.Db7-b3 ?
Veel beter is eerst 27.f4, Pb8 28.Db3
27... Kg8-h8 28.f2-f4 g6-g5 29.Db3-d3 g5xf4
30.e3xf4 Dh2-h4 31.Ke1-e2 Dh4-h2 32.Tf1-f2 Dh2-h5 33.Tf2-f3
Pa6-c7 34.Tc1xc6 Pc7-b5
Eenvoudiger (!) is 34...Pd5.
35.Tc6-c4 Tf7xf4
Sterker is 35..Td8 waarna de witte stelling kapot is.
36.Ld2xf4 Tf8xf4
37.Tc4-c8 Lg7-f8 38.Ke2-f2 Dh5-h2 39.Kf2-e1 Dh2-h1

De beslissende fout. Met 39...Dh4+ had zwart remise kunnen maken:

A. 40.Kd2,Dh2+ 41.Ke3,Txf3+ 42.Kxf3,Dh3+ 43.Ke2,Dxc8 44.Dxb5
B. 40.Kf1,Dh3+ 41.Kf2,Txf3+ 42.Dxf3,Dxc8 43.Dh5+,Kg8 44.Dxb5
C. 40.Kd1,Dh1+ 41.Ke2,Txf3 ! (en Pxd4+)

D. 40.Tg3,Dh1+ 41.Kd2,Tf2+ etc.

Na deze laatste fout trekt Lasker de partij met engelengeduld naar zich toe.

40.Tf3-f1 Dh1-h4 41.Ke1-d2 Tf4xf1 42.Dd3xf1 Dh4xd4
43.Df1-d3 Dd4-f2 44.Kd2-d1 Pb5-d6 45.Tc8-c5 Lf8-h6
46.Tc5-d5 Kh8-g8 47.Pa4-c5 Df2-g1 48.Kd1-c2 Dg1-c1
49.Kc2-b3 Lh6-g7 50.Pc5-e6 Dc1-b2 51.Kb3-a4 Kg8-f7
52.Pe6xg7 Db2xg7 53.Dd3-b3 Kf7-e8 54.Db3-b8 Ke8-f7
55.Db8xa7 Dg7-g4 56.Da7-d4 Dg4-d7 57.Ka4-b3 Dd7-b7
58.Kb3-a2 Db7-c6 59.Dd4-d3 Kf7-e6 60.Td5-g5 Ke6-d7
61.Tg5-e5 Dc6-g2 62.Te5-e2 Dg2-g4 63.Te2-d2 Dg4-a4
64.Dd3-f5 Kd7-c7 65.Df5-c2 Da4xc2 66.Td2xc2 Kc7-b6
67.Tc2-e2 Pd6-c8 68.Ka2-b3 Kb6-c6 69.Te2-c2 Kc6-b7
70.Kb3-b4 Pc8-a7 71.Kb4-c5

1-0

(Aantekeningen uit de Lasker biografie van Hannak)

Uit schaaktechnisch oogpunt gezien geen goede partij, maar dat was de 24e partij Kasparov - Karpov in Sevilla ook niet.

Eén van de dingen die Lasker beter begreep dan wie ook is dat schaken per definitie een strijd tussen twee mensen (= geesten) is en dat het, ondanks alle (openings-) voorbereiding, training en wat dies meer zij, op aankomt wie de sterkste wilskracht heeft.

Een partij tussen gelijkwaardige tegenstanders wordt zelden beslist door betere openingskennis, betere middenspelbehandeling of een betere eindspeltechniek. Veel belangrijker is wie in de beslissende fase het hoofd koel houdt en zich niet gek laat maken door dreigingen van de tegenstander. Bekend mag worden verondersteld dat het Lasker was die de 'uitvinder' was van de stelling dat een dreiging gevaarlijker is dan de uitvoering. Een ieder die de moeite neemt (eigen) partijen op dit punt te analyseren zal dit beamen: het winnende Lf4 is niet gespeeld (wel gezien) 'omdat Pf6 dreigde', terwijl later blijkt dat Pf6 bepaaldelijk nergens op slaat.

Niet onbelangrijk is de les die de gemiddelde clubschaker hieruit kan leren: zorg ervoor dat er dreigingen in de stelling zitten, hoe slecht je ook staat !

Met gelijk materiaal een passief, slecht staand eindspel ingaan is voor je tegenstander makkelijker dan een stelling met 2 pionnen meer maar waar allerlei schaakjes (mat ?) dreigen.

Het moge duidelijk zijn dat dit alleen zin heeft als de bedenktijd geslonken is, met zeeën bedenktijd wordt alleen het einde versneld.

Met die voor hem zo typerende eigenschap zaken te versimpelen noemt Mauritz dit 'ingewikkeld maken', als ik weer eens een verloren stelling tijdens het vluggeren weet te keepen.

Dat er meer voor nodig is hoop ik een volgende keer aan te tonen.

REISVERHAAL

Minsk-St. Petersburg-Kalinin-Moskou

Van de zomer maakte ik een maand lang een rondtocht door de voormalige Sovjet Unie. Het is daarom dat ik, wellicht wat laat, mijn pen gepakt heb en jullie vertel over een aantal interessante belevenissen.

Het begon allemaal in Minsk, de hoofdstad van Wit Rusland.

Voor de derde keer speelde ik daar mee in een grootmeester-toernooi met wisselende resultaten. Slecht, minder slecht en heel erg slecht in die volgorde. Hoe dat komt, dat ik daar zo slecht speel, heeft twee oorzaken. Het eten aldaar is niet lekker veel te vet en ten tweede zijn daar de vrouwen zo ontzettend mooi (en ook gewillig als je de moeite doet je netjes aan te kleden) dat het mij moeilijk valt ergens anders aan te denken. Voor de rest is Minsk maar een saaie stad met weinig bezienswaardigheden. Wel interessant daarentegen is wanneer je bij mensen wordt uitgenodigd. De gastvrijheid is daar fantastisch. Op tafel komt ongeveer 3 maal zoveel als je met z'n allen in alle redelijkheid kunt opeten.

Toch zijn die mensen zeker niet rijk. Ze geven gewoon het laatste dat ze hebben. Maar dit schijnt vaker voor te komen wanneer je oostelijker komt. Nadat ik uitgedamd was trok ik verder met de trein naar St. Petersburg.

Ik was samen met een van mijn vele russische vrienden, waardoor de hele trip een stuk goedkoper zou uitvallen dan wanneer ik alleen gegaan zou zijn. Als je al op een trein komt als westerling (meestal laten ze je vliegen met een van hun Aeroflots met grote valkans) moet je je blauw betalen aan de dollars.

Nu betaalde ik met roebels en reisde als een rus.

Nu kostte de trip Minsk-St. Petersburg-Kalinin-Moskou nog geen riks !!

Bij elkaar wel te verstaan.

En zo hebben de russen voor al hun bezienswaardigheden ook 2 prijzen.

Als Japanner ontkwam je er niet aan het vaak meer dan honderdvoudige te betalen, maar ik kon uitstekend doorgaan voor rus.

Dit kwam natuurlijk mede door het feit dat ik vrijwel accentloos russisch spreek. Voor de ongelovigen een fragment:

Мабумс ге Ен. Degene die dit eigenhandig ontleed krijgt van mij een consumptie naar keuze.

Goed ik was dus in St. Petersburg en het eerste dat opviel was dat de stad weliswaar een stuk mooier is dan Minsk maar de vrouwen niet. Ik had het adres van een russische vriend uit Hoogvliet, van een kaartspeler uit St. Petersburg. Hij en zijn vrouw haalden ons met de auto op namen ons mee uit eten en ontvingen ons voor vier dagen in hun huis zonder dat we iets mochten betalen. Overigens waren dit geen onbemiddelde russen, Juri, zo heet hij verdient met kaarten ongeveer 2000,- gulden per maand hetgeen een normaal salaris lijkt maar als ik jullie wat andere salarissen vertel zie je dat dat niet zo is.

Buschauffeur 200,- ingenieur 60, bijstand 12,-

Een hoogtepunt van mijn trip vond ik mijn verblijf op de Aurora. De geschiedenis herleeft voor jezelf op zo'n moment.

Maar ook het wandelen op de Nevski Prospekt, waar je in de boeken van Dostojevski maar vooral Gogolj over leest, maakte veel in mij los.

Omdat ik ook in grote Amerikaanse steden geweest ben (New

York, New Orleans) mag ik zeggen dat deze stad onvergelykbaar is.

Een aanrader voor een ieder die houdt van bezichtigen want oh oh wat kun je daar bezichtigen.

Ik heb ook nog in de Nawa gezwommen, dat was koud !!!

Toen we in Kalinin kwamen moest ik natuurlijk ook in de Wolga zwemmen. Een stuk minder koud. We verbleven daar bij de ouders van een russische vriend uit Minsk, veel valt daar niet over te vertellen, maar wel tranen in de ogen toen we afscheid namen.

Het laatste gedeelte van de reis brachten we door in Moskou maar dit is maar een slap aftreksel van St. Petersburg.

Je hebt daar het Rode plein, de goem en de Arbat maar dan heb je het wel gehad. Het was dan ook voor mij wachten tot het vliegtuig naar Amsterdam vertrok want een hele maand in de voormalige Sovjet Unie is toch wat te lang.

Poh Xeucgenc.

Het Newski Prospekt, Sint-Petersburg

INTERVIEW

'De Offerkoning'

Datum: 15 oktober 1993

Plaats: bestuurskamer S.G.O.

Aanwezig: Adrie Seele, Hans Brobbel, Ronald Ruytenberg

Afwezig: Mauritz de Jong (feestje bij Taco)

Kunt u zich herinneren van wie u schaken heeft geleerd ?

Schaken, ja ?! , dat is vermoedelijk door een oom gekomen.

Die was nogal ijverig bezig met allerlei puzzeltjes, cryptogrammen en dergelijke. En later, toen ik een jaar of 18 was,

heb ik een tijdje in het schildersvak gezeten en toen kwam ik mijn vriend Rien Bol tegen, dat was nogal een goed schaker en die had 2 zwagers die destijds bij Regina speelden. Daar ben ik toen ook lid van geworden, dat was in ... 1931 geboren, 18 erbij, dus... 1948. Ik ben dus direkt in clubverband gaan schaken; later is het Westen-Regina geworden. Ik dacht dat Regina oorspronkelijk door de RET is opgericht.

Er was verder niemand in de familie die schaakte en ik had ook geen vriendjes die schaakten.

Heeft u al die tijd bij Regina geschaakt ?

Een paar jaar later ben ik in Frankrijk gaan wonen om daar te gaan schilderen (de redactie merkt hierbij beide oren op) en heb ik zo'n 10 jaar niet geschaakt.

Begin jaren zestig ben ik teruggekomen en heb ik gekozen voor Overschie, dus ik ben nu zo'n dertig jaar lid maar wel met hiaten omdat ik bijvoorbeeld een zaak ben begonnen in Delft, met koopavond op vrijdag totdat Rinus Degeling kwam.

Sindsdien ben ik een trouw clubschaker, meegedaan aan Rotterdamse kampioenschappen, RSB-wedstrijden en dergelijke.

Doet u veel aan schaakstudie ?

De laatste tijd komt daar weinig van, ik speel wel eens een partijtje na, maar verder niet.

Behalve als ik verloren heb, vorige week bijvoorbeeld had ik een gewonnen stelling: een toren meer en helemaal verprutst, dat was wel een paar dagen kater.

Volgt u de matches Karpov - Timman en Short - Kasparov ?

Ja, die volg ik via de krant.

Uw commentaar daarop ?

Short - Kasparov tot nu toe : een beetje ingemaakt, maar dat was te

voorzien, ik heb gelezen dat Short wel een paar keer de kans had gekregen om te winnen maar het liet glippen.
Van Timman - Karpov weet ik dat Timman het regelmatig liet en laat liggen, maar ik heb goede hoop dat hij het in Jakarta beter zal doen.

Zag u de promotie van het 3e team aankomen ?

Natuurlijk, ik ben erg optimistisch ingesteld; soms te optimistisch, ik waag nog wel eens wat.

Hoe zou u uw eigen stijl typeren ?

Nogal aanvallend, verdedigen ligt me niet zo; ik ben duidelijk een echte aanvalsspeler bij Regina noemden ze me De Offerkoning, dat zegt genoeg. Mijn favoriete schaker is dan ook Michail Tal !!

Wat vindt u van het huidige speeltempo ?

Het uitvluggeren vind ik vervelend, ik kom nogal in tijdnood en daardoor verpruts ik gewonnen stellingen die ik met het oude systeem gewonnen zou hebben. Misschien is dit te wijten aan het feit dat ik relatief weinig vluggertjes speel.

Heeft u een favoriet schaakboek ?

Ik heb alle deeltjes van Euwe over openingen en een boekje over Tal, zijn verzamelde partijen maar er is er niet eentje die eruit springt.

In een kranteartikel werd u beschreven als de schilderende schaker, heeft schilderen iets met schaken te maken ?

De creativiteit is de overeenkomst !

Er zijn veel schakers die schilderen bijvoorbeeld (in Rotterdam) Henny en Ruud Maliangkay en internationaal Marcel Duchamp, die meen ik ooit eens voor het Frans olympiade-team gespeeld heeft.

Is schilderen uw hobby ?

Nee, dat is beroepsmatig, daar leef ik van. Ik heb een expositieruimte annex winkel in Delft, zo heeft Ruud Maliangkay ook wel eens bij mij geexposeerd.

Verwerkt u wel eens schaakmotieven in uw schilderijen ?

Nee, alhoewel ik vroeger wel eens een stilleven van een schaakbord gemaakt heb maar niet zoals Henny die uitsluitend het schaakpel als inspiratiebron hanteert.

Mijn werk als kunstschilder richt zich op landschappen en alhoewel er wel paarden in rondlopen heb ik daar zelden een dolle toren in aangetroffen.

Wat zijn uw doelen op schaakgebied ?

Ik zie schaken als een gezellige bezigheid, een avondje uit; ik ga niet achter het bord zitten met het idee dat mijn tegenstander vernietigd moet worden. Behalve wanneer ik in teamverband voor Overschie uitkom.

Op dit moment komt Erik Brandenburg de bestuurskamer binnen en deelt mede dat hij er even bij komt zitten, waarop de redactie repliceert: 'Wat vind u van de interne wedstrijdleider ?'

Hierop verzoekt Seele eerst de band te stoppen ....

KI 20

A Seele - G Hoogeveen

Gouda 1992

1.d2-d4 g7-g6 2.c2-c4 d7-d6 3.Pb1-c3 Lf8-g7 4.e2-e4 Pg8-f6
5.h2-h3 O-O 6.Pg1-f3 c7-c6 7.Lf1-e2 d6-d5 8.c4xd5 c6xd5
9.e4-e5 Pf6-e8 10.O-O Pe8-c7 11.Lc1-f4 a7-a6 12.Ta1-c1
b7-b5 13.Dd1-d2 Pc7-e6 14.Lf4-e3 Lc8-b7 15.Pf3-h2 f7-f5
16.e5xf6ep Lg7xf6 17.Le2-g4 Pe6-g7 18.Pc3-e2 Dd8-b6
19.Tc1-c5 e7-e6 20.Tf1-c1 Lf6-e7 21.Tc5-c7 Le7-d6 22.Tc7xg7
Kg8xg7 23.Le3-h6 Kg7-h8 24.Lh6xf8 Ld6xf8 25.Dd2-f4 Pb8-d7
26.Df4-f7 Lf8-h6 27.Tc1-d1 Pd7-f8 28.Pe2-f4 Lb7-c8
29.Ph2-f3 Ta8-a7 30.Df7-f6 Lh6-g7 31.Df6-h4 Db6-d6
32.Dh4-g3 Dd6-c7 33.Kg1-h2 Dc7-e7 34.Pf3-e5 Lg7xe5 35.d4xe5
Kh8-g7 36.Lg4-f3 Kg7-h8 37.Td1-c1 Ta7-c7 38.Tc1xc7 De7xc7
39.Dg3-g5 Dc7-f7 40.Lf3-g4 Lc8-d7 41.g2-g3 Kh8-g7 42.Pf4-h5
Kg7-h8 43.Ph5-f6 Ld7-c6 44.Lg4-f3 Df7-a7 45.Kh2-g2 Da7-e7
46.h3-h4 Lc6-b7 47.Dg5-f4 Kh8-g7 48.g3-g4 h7-h6 49.g4-g5
h6-h5 50.Df4-d4 Lb7-c8 51.b2-b4 Lc8-b7 52.a2-a3 Lb7-c6
53.Dd4-b6 De7-b7 54.Db6-c5 Kg7-f7 55.Dc5-d4 Kf7-g7
56.Lf3-e2 Kg7-f7 57.Kg2-g3 Db7-c8 58.Dd4-f4 Kf7-g7
59.Df4-d4 Lc6-e8 60.Dd4-a7 Pf8-d7 61.Da7-d4 Le8-f7
62.Pf6xd5 Dc8-b8 63.f2-f4 Pd7xe5 64.f4xe5 e6xd5 65.Dd4-f4
Db8-d8 66.Df4-f6 Dd8xf6 67.e5xf6 Kg7-f8 68.Kg3-f4 Kf8-e8
69.Kf4-e5 Ke8-d7 70.Le2-f1 d5-d4

1-0

FR 4

W D Schelier - A Seele

Rotterdam 1981

1.e2-e4 e7-e6 2.d2-d4 d7-d5 3.Pb1-c3 Pg8-f6 4.e4-e5 Pf6-d7
5.Pg1-f3 c7-c5 6.Lc1-f4 Pb8-c6 7.Lf1-b5 Dd8-b6 8.Lb5xc6
b7xc6 9.O-O Lc8-a6 10.Tf1-e1 c5xd4 11.Dd1xd4 c6-c5
12.Dd4-a4 d5-d4 13.Ta1-d1 Ta8-d8 14.Pc3-e4 La6-b5 15.Da4-a3
Lf8-e7 16.Pe4-d6 Le7xd6 17.e5xd6 O-O 18.Pf3-e5 Pd7-f6
19.Lf4-g5 Td8xd6 20.Lg5xf6 g7xf6 21.Da3-g3 Kg8-h8 22.Dg3-h4
Db6-d8 23.Pe5-g4 e6-e5 24.f2-f4 e5xf4 25.Dh4-h6 f4-f3
26.g2xf3 Tf8-g8 27.Kg1-f2 f6-f5 28.Pg4-e5 Td6xh6 29.Pe5xf7
Kh8-g7 30.Pf7xd8 Tg8xd8 31.Kf2-g3 Kg7-f6 32.c2-c4 Td8-g8

0-1

KI 48

S Riet - A Seele

1988

1.d2-d4 Pg8-f6 2.c2-c4 g7-g6 3.Pb1-c3 Lf8-g7 4.e2-e4 d7-d6
5.f2-f3 O-O 6.Lc1-e3 Pb8-d7 7.Dd1-d2 c7-c5 8.Pg1-e2 a7-a6
9.d4-d5 Pd7-e5 10.Pe2-g3 Dd8-a5 11.Lf1-e2 Ta8-b8 12.h2-h4

b7-b5 13.c4xb5 a6xb5 14.h4-h5 b5-b4 15.Pc3-d1 Lc8-a6
16.h5xg6 f7xg6 17.Le3-h6 La6xe2 18.Dd2xe2 c5-c4 19.Lh6xg7
Pe5-d3 20.Ke1-f1 Kg8xg7 21.Pd1-f2 Pd3xf2 22.De2xf2 c4-c3
23.Kf1-g1 Tb8-c8 24.Df2-d4 Da5-c5 25.Dd4xc5 Tc8xc5 26.b2xc3
b4xc3 27.Pg3-e2 Tf8-b8 28.Pe2-d4 Tc5-c4 29.Pd4-c6 Tb8-b2
30.Kg1-h2 Pf6-h5 31.a2-a4 Ph5-f4 32.Th1-g1 c3-c2 33.Tal-cl
Pf4-e2

0-1

VO 22

A Seele - Slotboom

1982

1.d2-d4 e7-e6 2.e2-e4 b7-b6 3.Pg1-f3 Lc8-b7 4.e4-e5 d7-d6
5.c2-c3 h7-h6 6.Lc1-f4 Pb8-d7 7.Pb1-d2 d6xe5 8.Lf4xe5 a7-a6
9.Lf1-d3 Lf8-d6 10.Le5xg7

1-0

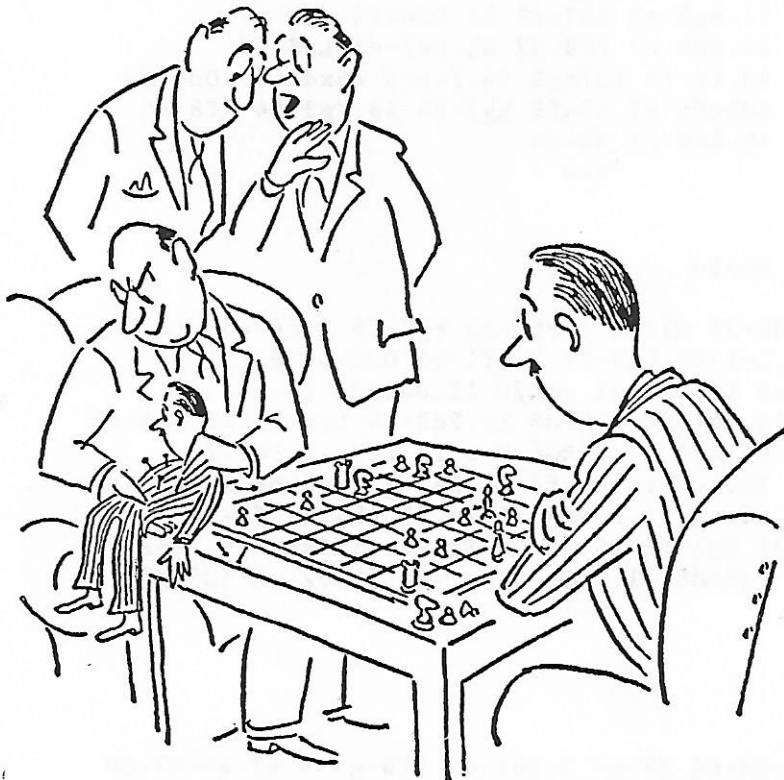
NI 24

A Seele - Th Huyzen

1992

1.d2-d4 Pg8-f6 2.c2-c4 e7-e6 3.Pb1-c3 Lf8-b4 4.Dd1-c2 b7-b6
5.e2-e4 Lc8-b7 6.Lf1-d3 0-0 7.Pg1-e2 d7-d5 8.c4xd5 e6xd5
9.e4-e5 Pf6-e4 10.0-0 f7-f5 11.f2-f3 Pe4xc3 12.b2xc3 Lb4-e7
13.Ld3xf5 Tf8xf5 14.Dc2xf5 c7-c5 15.Lc1-a3 Pb8-c6 16.d4xc5
b6xc5 17.Tf1-d1 Dd8-a5 18.La3-b2 Da5-b5 19.Td1-d2 Ta8-d8
20.Pe2-g3 Lb7-c8 21.Df5-f4 h7-h6 22.Df4-e3 c5-c4 23.Kg1-h1
Le7-c5 24.De3-e2 Lc5-b6 25.f3-f4 Td8-e8 26.Lb2-a3 Pc6-e7
27.Td2-b2 Db5-c6 28.La3xe7 Te8xe7 29.a2-a4 d5-d4 30.De2-e4
Dc6xe4 31.Pg3xe4 Lc8-b7 32.Pe4-d6 Lb7-d5 33.c3xd4 Lb6xd4
34.Tb2-b8 Kg8-h7 35.Tal-d1 Ld5xg2 36.Khlxg2

1-0

"He hopes to win by pinning."

Graag wilde ik dit stuk beginnen met wederom een prijsvraag:

Van wie is onderstaande partij; de redactie bedankt wederom Ronald Ruytenberg voor het beschikbaar stellen van de momenteel nog in zijn bezit zijnde zieke oorlogsboeken.

29-04-'83 (bekerkampioenschap C/E)

1. e4   e5
2. Pf3   Pc6
3. d4   ed4
4. Lc4   d6
5. 0-0   Lg4
6. c3   Pe3
7. Da4+   Ld7
8. Db3   Pxf3
9. gxf3   Df6
En wit gaf op.

De talentvolle jeugdspeler, toen lid van C/E had net besloten tot het diabolische E4, een voor hem ontmaagdelijke ervaring met de echte mannen opening. Hij speelde op deze gedenkwaardige vrijdag zijn eerste en laatste maal met de koningspion. Na deze partij was hij in de wetenschap dat het spelen van E4 niet aan zijn stijl is toevertrouwd. Hij heeft dan ook sinds deze partij nooit meer zijn repertoire noemenswaardig veranderd en wij gingen ervan uit dat hij dat ook zeker nooit meer in zijn hoofd zou gaan halen.

Echter; de recent aangekondigde switch naar het klassieke koningsindisch deed mij de schrik om het hart slaan; hij gaat toch niet weer eens experimenteren met het zijn zo door en door uitgekouwde openingsmateriaal?

Ik voorspel dan ook een debacle!!

P.S. Johan Quist en Theo Hoogesteger zijn zonder opgaaf van verdere reden uitgesloten van deze prijsvraag.

"Schoonheids prijs"

Een tiental jaren geleden speelde ik in gezelschap van C. de Wit (onverantwoord chauf) R. Hofman (niet onverdienstelijk MAC-DONALDS/casino bezoeker en Gert Timmerman in Strasbourg een onvergetelijk toernooi.

In de derde ronde lootte ik Macagno een Argentijn en aangezien deze man fink uit de ELO gewassen was vreesde ik dat de knots tevoorschijn zou moeten worden gehaald:

Wit Macagno   Zwart M. de Jong

1. e4   c5
2. Pf3   d6
3. d4   cd4x
4. Pxd4   Pf6
5. Pc3   g6

De draak, in die tijd een door mij aangehangen openingssysteem. Pas later zou ik beseffen dat wit

verschillende gemakkelijke remise varianten tot zijn beschikking heeft (erg lastig tegen zwakkeren) en als hij mot wil; zoals R. Olthof tegen mij in de KNSB competitie een nieuwtje op de 23e lanceerde hetgeen hij die avond ervoor met G. Sosonko bekeken had; uit meerdere, voor zwart zeer lastige systemen kan spelen die zwart bijna geforceerd doen verliezen. Hoe naief was ik in die tijd! DE DRAAK? nee bedankt laat Brandenburg hem maar spelen.

6.	Le3	Lg7
7.	Le2	Pc6
8.	0-0	0-0
9.	f4	Db6!?
10.	Dd3	Dxb2
11.	a3	Pxe4
12.	Pxc6	Pxc3
13.	Pxe7	Kh8
14.	Lf3	Ife8
15.	Dxd6	Le6
16.	Lc5	Tad8
17.	Dc7	Td7
18.	Da5	b6
19.	Db4	bxc5
20.	Dxb2	Pe2+
21.	Lxe2	Lxb2
22.	Pc6	Lxa1
- 0-1

Hierdoor kwam ik in dit sterke toernooi op drie uit drie en was dan ook in de gezonde veronderstelling dat mij de eindzege niet kon ontgaan.

Dat het anders liep is geen geheim; de tussenkomst van oud en nieuw was niet begroot, en nadat wij het vreemde feest om +/- 7 uur verlieten ging ik in vergezel van de onverantwoorde chauff op huis aan. Dit kostte ons nog eens een uur of drie (lopend was het misschien 10 minuten, maar dat konden we niet meer) waarna we met een half uur tijdachterstand de indeling bekeken:

Wie schertst onze verbazing: M. de Jong - C. de Wit op het progamma, een zeer gunstige loting, aangezien wij in deze staat tegen de rest kansloos waren.

Na een stuk in de opening gewonnen te hebben (uit zijn kraag), remise te hebben afgeslagen verloor ik met de partij ook wat stukken, Cor verloor de volgende ronden en we konden naar huis.

Hierbij doe ik dan ook een oproep om in uw schaakarchief te graven, de mooiste uit te zoeken, en deze de redactie toe te doen komen, dit al dan niet vergezeld van een Sage en/of annotaties.

Schroom dus niet, laat uw hersenspindel niet in uw na uw dood tot verbranden gedoemde archief maar pubiceer!!!

M. de Jong

HET NATIONALE TONEEL
DEN HAAG

*Anne-Wil Blankers, Will van Kralingen,
Bram van der Vlucht en Hans Ligtfoot in*

**BOBBY FISCHER IS
ALIVE AND LIVES
IN PASADENA**

LARS NORÉN

Een aangrijpend stuk over een uit elkaar gegroeid
ouderpaar, hun ontredderde dochter en hun afhankelijke
zoon. Na een gemeenschappelijk bezoek aan de
schouwburg maken we de gezinshereniging mee in het
appartement van de ouders. Een lang nachtelijk gesprek
brengt het familieverleden naar boven. Intieme gevoelens
en onverschilligheid. Bekentenissen van liefde en haat.

Ieder zijn waarheid.

SCHANDALIG !!!

Het is algemeen bekend dat de naam van Fischer vaak
misbruikt wordt, maar bovenstaande advertentie slaat wel
alles. Bovendien wordt dit walgelijke gebeuren ook nog
gesponsord door de PTT. Dat je helaas vanwege het telefoon-
verkeer afhankelijk bent van de PTT is triest doch niets aan
te doen. Maar je zult maar bij de PTT werken. Brrrrr!!!